

аваріях, епідеміях, епізоотіях. При цьому закордонному інвестору гарантується адекватна й ефективна компенсація.

Іноземні інвестори мають право на відшкодування збитку, включаючи упущену вигоду і моральний збиток, заподіяний їм у результаті дій, чи бездіяльності неналежного виконання державними органами України або посадових осіб передбачених законодавством зобов'язань перед іноземним інвестором. У випадку припинення інвестиційної діяльності іноземному інвестору гарантується повернення його капіталовкладень у натуральній чи формі у валюті інвестування без сплати мита, а також доходів з цих інвестицій у грошовій чи товарній формі. Держава також гарантує безперешкодний і терміновий переказ за кордон прибутків і інших засобів в іноземній валюті, отриманих на законних підставах у результаті здійснення іноземних інвестицій [3].

В даній роботі було обґрунтовано пропозиції і рекомендації по стимулюванню інвестиційної активності підприємств в Україні. До основних можна віднести: орієнтованість на ринок законодавчої бази; зниження податкового тиску на підприємства; удосконалення механізму проведення міжнародних тендерів; надання гарантій іноземним інвесторам; удосконалення аграрної політики і політики у сфері приватизації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гріньов В.М. Інвестування. / В.М. Гріньов, В.О. Корда. – К.: Знання, 2010. – 452 с.
2. Гунський Б.В. Інвестиційні процеси в глобальному середовищі. / Б.В. Гунський. – К.: Наукова думка, 2009. – 390 с.
3. Комашенко Т.М. Інвестиційний ринок України в глобальному середовищі // Економіка та держава. – 2009. – №9. – С. 86-94.

Карина Степанова,

студентка 4-го курсу

Гуманітарно-економічного факультету

Науковий керівник: **Н.П. Кіркова**, к. е. н., доцент (БДПУ)

ВИЗНАЧЕННЯ ФАЗИ ЕКОНОМІЧНОГО ЦИКЛУ УКРАЇНИ

Актуальність дослідження. На сьогоднішній день проблеми вивчення форми руху і розвитку економіки, а особливо економічного циклу, є дуже актуальними. Криза, як основний елемент економічного циклу, пронизує всі сфери діяльності. Сучасне суспільство прагне до постійного поліпшення рівня і умов життя, які може забезпечити тільки стійкий економічний ріст. Але дослідження доводять, що довгостроковий економічний ріст не є рівномірним, а постійно переривається періодами економічної нестабільності. Тому вивчення проблем розвитку економічного циклу є досить актуальним.

Ступінь досліджуваності проблеми. Нині вивченням особливостей економічного циклу надають велику увагу такі вчені: Барановський О.Г., Данилишин Б., Карвацка Н.С., Колінець Л.Б., Орловська

О.В., Сердюк О.А., Степаненко Т., Стежко Н.В., Соскін О., Харламова Г., Шелудько Н.М. та Шкляр А.І..

Мета і методи дослідження. Вивчити особливості впливу циклічних факторів на розвиток економіки та оцінити рівень її наближення до кризового стану в Україні. У проведеному дослідженні використовувалися такі наукові методи опису та аналізу.

Сутність дослідження. Дослідження динаміки економічних процесів в Україні дозволяють зробити висновок, що економіка перебуває в стадії глибокої кризи. Під впливом подій 2014 року, поточна економічна ситуація характеризується подальшим занепадом. Саме на реальному секторі економіки відобразився нищівний удар від збройного протистояння. Але, не зважаючи на це, 2017 рік характеризувався як досягненнями так і провалами українського уряду в економічній політиці. Головним же наслідком його діяльності стало перебалансування економічних, соціальних та ресурсно-екологічних складових розвитку.

Валовий внутрішній продукт України в січні-червні 2017 року зріс на 2,5%, а інфляція склала 7,6%. Незважаючи на позитивну динаміку ВВП в цілому, промисловість України у першому півріччі 2017 продемонструвала негативну динаміку. Обсяг промислового виробництва зменшився на 0,4% р/р: у добувній промисловості та енергетичному секторі випуск упав на 6% та 5,6% відповідно, а в переробній – відбулося зростання на 3,6%. У сільському господарстві обсяг виробництва зменшився на 2,1%. У рослинництві відбулося падіння на 8,5%, а в тваринництві – скорочення склало 0,9% р/р. У першому півріччі позитивну динаміку продемонстрував оптовий товарообіг (+ 1,5% р/р), а вантажообіг зріс на 9,1% р/р. Знаковим стало зростання в будівництві – на 24,6% р/р. Обсяг будівництва будівельних споруд збільшився на 28,7%, нежитлових будівель – на 27,3%. Темпи зростання в цих двох секторах були найвищими з початку року. Великі і середні підприємства України в січні-червні 2017 року отримали 186,3 мільярда гривень прибутку до оподаткування, що в 3 рази вище. Частка збиткових підприємств в Україні за підсумками січня-червня 2017 року знизилася до 31,2% з 34,6% роком раніше. У I кварталі 2017 року є зростання номінальних доходів населення: соціальних допомог та інших одержаних поточних трансфертів (зросли на 31,8% р/р) та заробітної плати (зросла на 25,9% р/р). Також до позитивних факторів слід зарахувати успішне завершення третього перегляду програми EFF з МВФ, що дало змогу уряду отримати черговий транш кредиту макрофінансової допомоги від Європейської Комісії.

Таким чином, попередній аналіз економічного стану України дає можливість припустити наявність кризової фази та виділити такі досягнення: 1. Отримання четвертого траншу МВФ; 2. Кроки уряду по диверсифікації експорту з метою зменшення залежності експортерів від волатильності традиційних ринків та забезпечення стабільного надходження валюти до країни; 3. Відносна дерегуляція бізнесу у 2017 році. Та такі негативні результати: 1. Економічна блокада окремих регіонів країни; 2. Негативний торговельний баланс; 3. Нерозвиненість банківського сектору; 4. Посилення інфляційних процесів.

Отже, взаємодії зовнішніх та внутрішніх чинників обумовлює

падіння української економіки. Загрозами 2018 року є недостатні темпи росту ВВП та висока інфляція через відсутність комплексних заходів уряду по вирішенню цих аспектів розвитку. Щоб економіка України перейшла у наступну фазу, потрібно підвищувати купівельну спроможність і орієнтуватись на внутрішнє споживання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Економіка України в першому півріччі 2017 року: фактори динаміки та перспективи розвитку [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.icps.com.ua/ekonomika-ukrayiny-v-pershomu-pivrichchi-2017-roku-factory-dynamiky-ta-perspektyvy-rozvytku/>.

Філіп`єва Діана,

студентка 6 курсу

гуманітарно-економічного факультету

Наук.керівник **П.В.Захарченко**, д.е.н.професор (БДПУ)

ТРУДОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ

В даний час трудовий потенціал є визначальним в ефективності господарювання і конкурентної переваги на ринку для підприємства. При цьому аналіз поточного рівня використання трудового потенціалу відображає недостатньо повне залучення даного ресурсу до відтворювального процесу. Аналіз способів управління трудовим потенціалом підприємству істотно збільшити ефективність праці.

Велику увагу в розробці різних аспектів підвищення ефективності управління трудовим потенціалом приділяли Л.З. Виготський, Г.Є. Борисов, А.В. Калінін, О.В. Карнілова, А.В. Данілюк, Р. Беккера, та інші.

Трудовий потенціал – це сукупна суспільна здібність до праці, потенційна дієздатність суспільства, його ресурси праці.

Оцінка трудового потенціалу підприємства має відбуватися на основі економічних оцінок здібностей людей створювати певний дохід. Чим вища індивідуальна продуктивність праці працівника і триваліший період його діяльності, тим більший він приносить дохід і є більшою цінністю для підприємства.[1. с.155]

Існуючи методики оцінки трудового потенціалу підприємства: витратна методика; на основі одиниці живої праці; коефіцієнтна; результативна методика; порівняльна методика на основі методик оцінки трудового потенціалу працівника.

Для вирішення проблемних питань оцінки та управління трудовим потенціалом підприємства можна рекомендувати такий алгоритм:

1. Розподіл працівників підприємства на однорідні групи за професійними, кваліфікаційними, статевовіковими та іншими категоріями. Сегментація персоналу підприємства повинна проводитись виходячи з мети